

ALBERT ROYES

Coordinador de la publicació 'Morir en llibertat'

Combatiu Doctor en filosofia, Albert Royes coordina ara la publicació 'Morir en llibertat', un llibre de l'Observatori de Bioètica i Dret de la UB sobre l'eutanàsia i el suïcidi assistit. "Hem mantingut una postura clara, reiterativa i ferma sobre la qüestió", defensa

“Una societat tolerant ha de permetre el dret a demanar l'eutanàsia”

MARIO MARTÍN MATAS

Albert Royes (Lleida, 1946) somia que una futura República Catalana permeti l'autorització de l'eutanàsia i el suïcidi assistit, "l'última frontera de les llibertats individuals", diu. Professor d'ètica mèdica a la UB durant 20 anys, tot i que ara està jubilat segueix treballant des de l'Observatori de Bioètica i Dret i és professor i coordinador del màster de bioètica i dret de la UB.

Fa dues dècades que va morir Ramón Sampedro, una icona en la lluita per despenalitzar l'eutanàsia. Què ha canviat?

S'ha avançat en algun aspecte, com és la llei catalana del 2001 d'autonomia del pacient, que deixa clar que qualsevol ciutadà té dret a rebutjar un tractament sanitari, tot i que sigui de suport vital. Aquesta decisió es pot prendre per avançat, gràcies al document de voluntats anticipades, que ja han registrat 85.000 persones. La pregunta aleshores és: si puc decidir rebutjar qualsevol tipus d'actuació mèdica sabent que això em comportarà la mort, per què he d'esperar a tenir una crisi greu de salut i no puc avançar la meva decisió?

Què ha passat perquè no s'hagi aprovat una llei de mort digna?

És un tema ètic i legal i, per tant, és un tema polític que fa imprescindible que el legislador faci una norma. Ara bé, sempre s'ha de poder decidir de manera voluntària i lliure, sense pressions. La pitjor alternativa és veure's obligat a viure una vida que no es vol viure, pels patiments importants que això comporta. No és tant a nivell físic, perquè les tècniques de sedació estan molt avançades, com a nivell mental, perquè estem parlant de viure la pròpia degradació. És una qüestió de drets individuals, que no afecta tercers.

Aleshores falta voluntat política?

Totalment. La classe política no s'ha volgut enfrontar als sectors conservadors, que consideren que les persones no poden decidir sobre la seva vida perquè és propietat d'altres entitats suposadament sobrehumanes. També des d'una perspectiva no confessional hi ha biòlegues que creuen que la vida cal conservar-la sempre a qualsevol preu. Personalment, tinc l'esperança i col·laboraré tant com pugui perquè en el procés constituent de la futura República Catalana es reculli aquest dret de les persones.

¿Reivindicar l'eutanàsia i el suïcidi assistit és de dretes o d'esquerres? Quan s'hauria d'aplicar?

L'eutanàsia és quan algú administra els fàrmacs adequats perquè la mort sigui ràpida, eficaç i sense dolor. L'assistència al suïcidi és quan algú ho prepara tot però és la persona qui decideix en última instància. Per exemple, hi ha molta gent que el simple fet de saber que podran po-

sar fi a la seva vida quan vulguin els dona tranquil·litat i això els fa seguir vivint. Les dues tècniques, però, estan pensades per fer front a un problema de patiment, i pateixen tant els d'esquerres com els de dretes. La diferència arriba perquè el pensament conservador, contràriament al pensament no ja d'esquerres sinó liberal, marca uns límits a les decisions individuals. No veiem cap motiu pel qual els jutges o els legisladors hagin d'impedir l'exercici d'un dret, que s'hauria d'aplicar només quan hi ha una malaltia incurable en què, a judici del pacient, li provoca una situació d'indignitat.

¿Hi ha una majoria social a favor d'aquesta despenalització?

Sens dubte. Totes les enquestes que s'han fet, incloent-hi els professionals sanitaris, mostren un suport d'entre el 70% i el 80% a la despenalització de l'ajuda a morir en determinades circumstàncies.

Per què creu que Catalunya podria legislar abans que l'Estat sobre aquesta qüestió?

Catalunya és un país prou liberal i prou respectuós amb els drets humans perquè això fos un dels primers paquets dins de l'àmbit de les llibertats fonamentals. Mentre depenguem d'un Codi Penal de l'estat espanyol no hi haurà res a fer, perquè a Espanya els lobbies conservadors són molt poderosos. Catalunya no pot canviar el Codi Penal, però tot i així tampoc ha instat el Congrés de Diputats a fer-ho. L'any 2006 ens van demanar un informe sobre la despenalització, vam fer públic l'informe, el departament de Salut ens va agrair la feina, però l'informe s'ha quedat en un calaix.

¿L'aprovació de la llei és una qüestió de qualitat democràtica?

Respectar les decisions lliures i voluntàries és una prova important de la qualitat democràtica d'una societat. Si no, s'imposa al conjunt de la societat un sistema de creences que no té per què compartir tothom. Per tant, una societat tolerant ha de permetre el dret a demanar l'eutanàsia i el suïcidi assistit, que en aquests moments són l'última frontera de les llibertats individuals. Això és el que fan altres països i no sembla que s'hagi enfonsat el món.

Quins països posaria com a exemple de bones pràctiques?

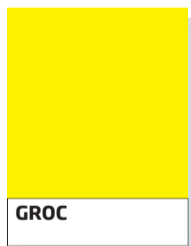
Bèlgica en la qüestió de l'eutanàsia, perquè la seva legislació és fruit d'una millora contínua des del 2002. Suïssa per al suïcidi assistit, perquè fins i tot hi ha associacions que, des d'una òptica totalment altruista, acullen gent d'altres països per acompanyar-los en aquest procés. Costa uns 5.000 euros, tot inclòs. Però és una tendència en alça. El 30% de la població dels EUA ja pot acollir-se a aquesta opció. —

Albert Royes fa anys que defensa la legalització de l'eutanàsia i el suïcidi assistit per evitar patiments innecessaris. PERE TORDERA

un llibre
'ÈTICA', DE SPINOZA

un color

una ciutat
LLEIDA